

Hautaustoimen ajankohtaisia asioita

Suomen Hautaustoiminnan Keskusliitto ry:n koulutuspäivät 4.11.2025

Maankäyttöpäällikkö Harri Palo

Aiheet:

- Hautaustoimen hallintoasioita
- Hautaustoimen maksut

Kuuluuko asian käsittely seurakunnalle?

- Onko kysymys hautaustoimilain 23 §:n mukaisesta erimielisyydestä eli siitä, kuka saa huolehtia hautausjärjestelyistä, vai
 - kirkkolaissa seurakunnan päätettäväksi osoitetusta asiasta?
- Erimielisyys hautausjärjestelyistä on asianosaisten sovittava keskenään tai vietävä asia käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

Onko asiasta tehtävä päätös?

Merkittävä osa seurakunnan käsittelemistä hautaustoimen asioista ei edellytä päätöstä, kuten:

- hautasijan osoittaminen,
- hautaoikeuden määräajan jatkaminen,
- hautaoikeuden määräajan päättymisen,
- asianosaisen luopuminen oikeudestaan hautaan,
- merkintä hautaoikeuden haltijasta hautakirjanpitoon.

Seurakunnan tehtävä on varmistaa, että asiaankuuluvat toimet on tehty ja tiedot esitetty.

Hallintolain (434/2003) mukaiset menettelyt

Kun asiassa kuuluu tehdä päätös, noudatetaan hallintolain (434/2003) mukaisia menettelyjä ja vaatimuksia, kuten:

- selvittämisvelvollisuus (31 §),
- asianosais(t)en kuuleminen (34 §),
- päätöksen perusteleminen (45 §),
- tiedoksianto (54 §),
- tieto muutoksenhakumahdollisuudesta (46 ja 47 §).

Kirkkovaltuuston / yhteisen kirkkovaltuuston päätösvalta

Asia kuuluu kirkkovaltuuston / yhteisen kirkkovaltuuston päätettäväksi, jos laissa tai kirkkojärjestyksessä niin on säädetty tai jos päätöksen tekemiseen tarvitaan määräenemmistö, kuten:

- hautausmaan perustaminen tai laajentaminen,
- hautausmaaston ohjesäännön, hautausmaakaavan ja hautausmaan käyttösuunnitelman hyväksyminen,
- haudoista perittävistä maksuista päättäminen,
- hautojen ja hautausmaaston perushoidosta sekä seurakunnan hoitovastuulle tulevista haudoista päättäminen.

Kirkkoneuvoston / yhteisen kirkkoneuvoston päätösvalta

Asia kuuluu kirkkoneuvoston / yhteisen kirkkoneuvoston päätettäväksi, jos laissa tai kirkkojärjestyksessä niin on säädetty, kuten:

- seurakunnan hallinnon, talouden ja omaisuuden hoidon johtaminen,
- haudan luovuttaminen muulloin kuin kuolemantapauksen yhteydessä,
- hautaoikeuden haltijan määrääminen,
- hoitamattoman haudan kunnostuskehotuksen antaminen ja menettämisestä päättäminen,
- hautaa koskevan erimielisyyden ratkaiseminen.

Hallinto- säännössä osoitettava päätösvalta

Hallintosäännöllä päätösvalta voidaan osoittaa toimielimelle tai johtavalle viranhaltijalle

- edellä mainituissa kirkkovaltuustolle /yhteiselle kirkkovaltuustolle ja kirkkoneuvostolle /yhteiselle kirkkoneuvostolle kuuluvissa asioissa päätösvaltaa ei voi siirtää.

Hallintosäännöstä ks. yleiskirje 29/2023.

Valtion rahoitus ja sen leikkaukset

- Valtion rahoitus kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin on sidottu lakiin ja kattoi alun perin (2016) noin 80 % yhteiskunnallisten tehtävien kustannuksista.
- Rahoitus oli alun perin määrä sitoa indeksiin, mutta indeksikorotusta on useaan otteeseen leikattu.
- Vuodesta 2025 eteenpäin valtio on tehnyt rahoitukseen 19,6 miljoonan euron pysyväisluonteisen leikkauksen.
- Hallituksen esityksen mukaan valtion rahoitusta vähennetään 9,8 miljoonaa euroa vuodessa vuosina 2026 ja 2027.
- Hautaustoimen laskennallinen keskimääräinen osuus seurakuntatalouksille jaettavasta valtion rahoituksesta on noin 80 %.
- Tällä hetkellä se kattaa hautaustoimen kokonaiskustannuksista enää noin puolet, lisäleikkausten jälkeen osuus jäisi alle 45 %.

Hautaus- toimen kulut ja tulon- muodostus 2025 (ennuste)

Kokonaiskustannukset	165 miljoonaa euroa
Maksutuotot (15 %:n korotus vuodesta 2024)	42,8 miljoonaa euroa
Valtionrahoituksesta hautustoimelle (0,80 x 94,20 Me)	75,4 miljoonaa euroa
Vaje	46,8 miljoonaa euroa

Maksutuottojen suhde kokonaiskustannuksiin

Vasemmassa sarakkeessa on seurakuntatalouden hautaustoimen maksutuottojen suhde kokonaiskustannuksiin (%) vuonna 2024. Seuraavassa sarakkeessa on kyseisten seurakuntatalouksien lukumäärän suhteellinen osuus prosentteina (n = 237).

Kirkkohallituksen yleiskirjeessä 22/2012 antama, vuoteen 2024 saakka voimassa ollut suositus maksutuottojen suhteesta kokonaiskustannuksiin on ollut 20 – 25 %. Vuodesta 2025 alkaen suositus on 50 %.

Maksutuottojen suhde kokonaiskustannuksiin (%)	Osuus seurakuntatalouksista (%)
-4,9	1 %
5,0 - 9,9	16 %
10,0 - 14,9	29 %
15,0 - 19,9	21 %
20,0 - 24,9	13 %
25,0 - 29,9	9 %
30,0 - 34,9	5 %
35,0 - 39,9	1 %
40,0 - 44,9	1 %
45,0 - 49,9	2 %
50,0 -	1 %